

PRAVNI FAKULTET U NIŠU

Dr Milorad Božić, red. prof.

Dr Srdjan Golubović, van. prof.

Poslovne i bankarske finansije

KONTROLNI TEST

1. Najznačajniji zadaci poslovnih finansija su:

1. upravljanje gotovinom,
2. finansijsko planiranje,
3. kreditni odnosi i administracija,
4. investiciona analiza,
5. pribavljanje novčanih sredstava.

2.. Finansijska funkcija u preduzeću obuhvata:

1. nabavku kapitala,
2. upotrebu kapitala,
3. upravljanje kapitalom.

3. Osnovni zadaci Finansijskog upravljanja su:

1. analiza finansijskih informacija
2. utvrđivanje obima i struktura poslovnih sredstava
3. kompozicija finansijske strukture

4. Navedite oblike finansijske strukture:

- vertikalana finansijska struktura (struktura akative i struktura pasive)
- horizontalna finansijska struktura (odnosi između delova aktive i delova pasive).

5. Institucionalne finansije proučavaju:

1. banke,
2. osiguravajuća društva,
3. fondove i dr.

6. Koje su dve osnovne vrste izvora finansijskih sredstava preduzeća?

- sopstveni (unutrašnji) i
- tuđi (spoljni)

7. Objasnite razliku između sopstvenih i tuđih izvora finansiranja:.

Sopstvenim izvorima se obebeđuju sredstva za poslovanje privred. subjekata na neodređeno vreme, dok tuđi izvori finansiranja karakterišu fiksno utvrđeni rokovi povrata sredstava i fiksno utvrđena naknada za ustupljena sredstva.

8. Navedite osnovne vrste (pojavne oblike) novca.

- gotov novac,
- depozitni novac,
- hartije od vrednosti,
- kreditni novac i dr.

9. Nastanak i razvoj novca vezuje se za ?

- razvoj tržišta i robne proizvodnje.

10. Navedite prednosti finansiranja iz vlastitih izvora:

Veća masa neto posl. Rezultata; nema obaveza vraćanja sredstva, veći finansijski i kreditni kapacitet, veća poslovna i finansijska samostalost.

11. Navedite prednosti finansiranja iz tuđih izvora.

Niži troškovi kapitala, niži troškovi emisije, ne daju pravo upravljanja, ne daju mogućnost sudelovanja u ekstraprofitu.

12. Zadaci države u oblasti novca su:

1. vrši emisiju novca,
2. obezbeđuje njegovu stabilnost,
3. organizuje platni promet u zemlji i sa inostranstvom,
4. organizuje i kontroliše tržište novca.

13. Kamata je:????????

- cena novca (kredita)

14. Koji su osnovni monetarni agregati?

- novčana masa,
- kvazi novac,
- likvidna sredstva i nelikvidna sredstva.

15. Šta podrazumevamo pod pojmom likvidnost?

- sposobnost plaćanja dospelih finansijskih obaveza u rokovima dospeća

16. Ko emituje novčanu masu?

- centralna i
- poslovne banke

17. Koji su glavni zadaci centralne banke?

1. emisija novca,
2. odgovara za stabilnost novca,

3. kontrola poslovnih banaka,
4. kontrola finansijskog tržišta,
5. organizacija platnog prometa,
6. raspolaganje deviznim rezervama,
7. organizacija platnog prometa sa inostranstvom i dr.

18. Koji su glavni načini emisije novca (uticaji na ponudu i tražnju novca)?

1. prodaja i kupovina hartija od vrednosti,
2. krediti centralne banke poslovnim bankama,
3. krediti centralne banke državi i privredi,
4. obavezne rezerve poslovnih banaka kod centralne banke,
5. kupovina i prodaja deviza,
6. mogućnost zaduživanja u inostranstvu.

19. Osnovni zadatak centralne banke u upravljanju novcem jeste uskladjivanje:

- robnih i novčanih tokova.

20. Obeležja monetarne nestabilnosti su:

1. nepoverenje građana i privrede u domaću valutu,
2. ubrzano pretvatranje imovine u novcu u realna dobra,
3. prekomeran rast zaliha robe,
4. korišćenje inostranih valuta u domaćem platnom prometu,
5. stalni rast deviznog kursa,
6. špekulacije robom i novcem,
7. smanjenje novčane štednje.

21. Novac postaje kapital zato što donosi profit u sadejstvu sa:

- radnom snagom,
- sredstvima za rad,
- prirodnim izvorima,
- znanjem.

22. Šta predstavlja savremeni novac?

Ispravu o dugu države i banaka koje su za razliku od drugih dužničkih isprava proglašene za zakonsko sredstvo plaćanja.

23. Efikasnost kapitala izražava se:

- odnosom između profita (dobiti) i uloženog kapitala

24. Šta je štednja?

- odložena potrošnja.

25. Smisao štednje kod banaka i drugih finansijskih organizacija je u:

- prikupljanju slobodnih novčanih sredstava,
- koncentraciji kapitala,
- povećanju kreditnih fondova,
- ostvarivanju finansijskih prihoda.

26. Koji su najvažniji subjekti štednje?

1. stanovništvo,
2. privreda i
3. država i njene institucije.

27. Nivo akumulacije zavisi od :

1. nivoa ekonomske razvijenosti zemlje (preduzeća),
2. politike raspodele društvenog proizvoda (dobiti preduzeća),
3. investicione klime,
4. očekivanih prinosa od ulaganja.

28. Akumulacija je:

- deo dobiti preduzeća (nacionalnog dohotka privrede), koji je namenjen investicijama.

29. Šta je kamata?

- prihod od kapitala (cena kapitala).

30. Dobit (profit) preduzeća izračunava se kao:

- pozitivna razlika između prihoda i rashoda preduzeća.

31. Kada se ekonomski isplati uzeti kredit za investicije?

- ako ulaganje (investiranje) donosi visok profit (profit mora biti veći od troškova kamate).

32. Šta se podrazumeva pod platnim prometom.

Sva plaćanja između pravnih i fizičkih lica učinjeno sa svrhom podmirivanja novčanih obaveza, odnosno naplate novčanih potraživanja.

33. Najpoznatije pravne teorije novca su:

- merkantilistička,
- državno-pravna,
- društveno-pravna,
- modificirana teorija posebnih prava.

34. Monetarni sistem zemlje čine dve grupe propisa:

- institucionalni okvir uređenja novca i njegovih tokova i
- propisi o imovinsko-pravnim odnosima u tokovima novca.

35. Navedite oblike platnog prometa:

Domaći i međunarodni.

36. Navedite nocioce platnog prometa:

1. centralna banka i posl. banke

37. Navedite poslove platnog prometa koje obavljaju banke:

- vode račune pravnih i fizičkih lica koje obavlj. Deltnost, izvršavaju interene i međubankarske transakcije, međubankarski klirnihg, obavljaju gotovinska plaćanja, primaju i naplaćuju čekove.

38. Pravni osnov naplate i plaćanja čine:

1. kupoprodajni ugovori,
2. ugovori između banaka i korisnika njenih usluga, i
3. jednosmerne obaveze utvrdjene zakonom (transferna plaćanja; plaćanje poreza, na primer).

39. Plaćanja i naplate se moraju dokumentovati i evidentirati u:

- blagajni preduzeća (ustanove),
- žiro računu kod banke (nalizima za isplatu i naplatu) i
- knjigovodstvenoj evidenciji preduzeća (ustanove).

40. Nelegalne isplate i naplate su:

1. ako nemaju pravni osnov,
2. ako su bez dokumentacije,
3. ako su izvan kanala legalnog platnog prometa.

41. Navedite faze iz kojih se sastoji postupak pranja novca.

- Faza ulaganja, faza prikriivanja i faza integracije

42. Šta obuhvata pranje novca?

- Prikriivanje, konverzija novca stečenog kriminalnim aktivnostima i njegovo ponovno uključivanje u regularne novčane tokove.

43. Šta su akcije?

- imovinske hartije od vrednosti (dokaz o vlasništvu dela kapitala akcionarskog preduzeća).

44. Prihod od akcija zove se?

- dividenda.

45. Vlasnik akcija najčešće ima sledeća prava:

- pravo na dividendu,
- pravo učešća u upravljanju preduzećem,
- pravo da proda akcije u svom posedu.

46. Akcije se kupuju i prodaju na :

- berzi, posredstvom brokerskih kuća.

47. Najpoznatije vrste akcija su:

- osnivačke,
- upravljačke,
- obične,
- akcije iz prve emisije,
- akcije iz dokapitalizacije

48. Šta su obveznice?

Dužničke hartije od vrednosti.

49. Posebne finansijske organizacije su:

- osiguravajuća društva,
- štedionice,
- štedne-kreditne zadruge,
- investicioni fondovi,
- lizing kompanije i dr.

50. Bitni elementi osiguranja su:

1. rizik (različite vrste),
2. premija osiguranja i
3. maknada iz osiguranja (odšteta).

51. Funkcije osiguranja su:

1. čuvanje (zaštita) imovine,
2. mobilizacija slobodnih novčanih sredstava (njihova koncentracija uplatom premije osiguranja) i
3. pobočjšanje socijalnih uslova.

52. Vrste osiguranja najčešće su:

1. osiguranje imovine,
2. osiguranje lica,
3. osiguranje od odgovornosti,

4. dobrovoljno osiguranje, obavezno osiguranje i dr.
53. Ekonomska načela osiguranja su:
- sigurnost,
  - likvidnost i
  - rentabilnost
54. Finansijske usluge pružaju:
1. banke,
  2. osiguravajuća društva,
  3. štedionice,
  4. berzanske kuće,
  5. lizing kompanije,
  6. menjačnice,
  7. konsalting kuće i dr.
55. Bilans uspeha preduzeća (privrednog društva) iskazuje:
- prihode,
  - rashode i
  - finansijski rezultat preduzeća
56. Bilans stanja preduzeća (privrednog društva), sadrži:
- aktivu, u kojoj su iskazana sredstva preduzeća (poslovna i neposlovna),
  - pasivu, u kojoj su iskazani izvori, odnosno obaveze preduzeća
57. Stalna sredstva preduzeća (fiksni kapital), čine:
- mašine,
  - alati,
  - građevinski objekti,
  - transportna sredstva,
  - zemljište,
  - dugogodišnji zasadi,
  - akcije i sl.
58. Navedite oblike obrtnih sredstava:
- novčani oblik, stvari i prava
59. Od čega zavisi visina obrtnih sredstava?
- Prirode delatnosti, obima proizvodnje, uslovima i načinima prodaje, likvidnost i solventnost kupaca.
60. Neto obrtna sredstva preduzeća predstavljaju razliku između:
- ukupnih obrtnih sredstava i
  - kratkoročnih obaveza preduzeća.
61. Navedite metode finansiranja obrtnih sredstava.
- Metod finansiranja prema ročnosti, konzervativni metod i kombinovani metod.

62. Prilikom plasmana slobodnih novčanih sredstava (viškova gotovine), preduzeće treba da vodi računa o:

- sigurnosti plasmana,
- mogućnosti da se plasmani pretvore u gotov novac (likvidna sredstva),
- prinosu (kamati, na primer),
- rokovima dospeća plasiranih sredstava.

63. Kratkoročne obaveze preduzeća mogu biti prema:

- dobavljačima (za isporučenu robu),
- prema bankama i drugim davaocima kratkoročnih kredita,
- obaveze prema zaposlenima i
- obaveze prema državi.

64. Povećanjem obima neto obrtnih sredstava u preduzeću, postiže se:

- povećanje likvidnosti,
- manje potrebe za korišćenjem spoljnih izvora kratkoročnih sredstava,
- smanjenje troškova korišćenja spoljnih izvora,
- mogućnost stvaranja slobodnih novčanih sredstava i njihovog plasmana na finansijskom tržištu.

65. Osnovni zadaci upravljanja gotovinom preduzeća odnose se na :

- da se skрати vreme obrta gotovine,
- da se poveća koeficijent obrta gotovine,
- da se smanje troškovi angažovanja spoljnih izvora gotovine,
- da se smanje troškovi držanja gotovine.

66. Navedite motive za držanje gotovine.

Transakcijski, spekulativni i motiv opreznosti.

67. Optimizacija zaliha u proizvodnom preduzeću, podrazumeva:

1. uredno snabdevanje proizvodnje materijalima, energentima i delovima,
2. kontinuirano snabdevanje kupaca gotovim proizvodima koje proizvodi preduzeće.

68. Kreditni uslovi prodaje robe na kredit, podrazumevaju:

1. mogućnost korišćenja kasa-skonta,
2. diskontni period plaćanja,
3. vreme kreditiranja kupaca,
4. kamatu,
5. način obezbeđenja kredita.

69. Kreditne reference potencijalnih kupaca su:

1. rezultati poslovanja,
2. likvidnost,
3. imovina (obim i struktura),
4. ugled u poslovnom svetu.

70. Najvažnije vrste trgovačkih kredita su:

- otvoreni račun,
- obaveza po hartijama od vrednosti,
- trgovinski akcept.

71. Nedostatak obrtnih sredstava u preduzeću, između ostalog, može se ublažiti i određenim aktivnostima prema dobavljačima i kupcima. Koje su to aktivnosti?

1. Odugovlačenjem plaćanja obaveza prema dobavljačima.
2. Skraćivanjem rokova naplate potraživanja od kupaca.

72. Koje su vrste bankarskih kredita koji se koriste za potrebe obrtnih sredstava?

1. Jednokratni kredit.
2. Kreditna linija.
3. Revolving krediti
4. Overdraft (okvirni) krediti

73. Šta su revolving krediti?

Vrsta kredita gde kreditor stavlja određeni iznos novca na raspolaganju preduzeću s tim što ga ono može u svako doba koristiti u obliku kontinuiranih kratkoročnih kredita.

74. U grupu ostalih izvora obrtnih sredstava, spadaju:

- komercijalni zapisi,
- primljeni avansi,
- privatni zajmovi i sl.

75. Kao najpoznatiji oblici kolateralne zaloge u kreditnim odnosima, poznati su:

- potraživanja od kupaca i
- zalihe robe.

76. Preduzeće može doći do likvidnih sredstava i prodajom svojih potraživanja na finansijskom tržištu?

- da
- ne

77. Objasnite pojam faktoringa?

Prodaja potraživanja uz diskont.

78. Šta je forfeting?

Prodaja konkretnog potraživanja prema inostranstvu.

79. Koja vrsta zaliha je najpogodnija kao kolateralno obezbeđenje?

Standardni proizvodi ili trajna potrošna dobra.

80. Šta je skladišnica?

- dokaz (dokument) da preduzeće ima uskladištenu svoju robu u javnom ili nekom drugom skladištu.